

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 7Cdo/183/2022                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 6120358240                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 27.10.2022                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Peter Brňák              |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2022:6120358240.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci oprávneného H. G., bývajúceho v L., J. XX, zastúpeného spoločnosťou IKRÉNYI & REHÁK, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 2, Bratislava, IČO: 36 854 808, proti povinnej Ing. Mgr. X. L., bývajúcej v L., P., zastúpenej spoločnosťou ŠKODA LEGAL s.r.o., so sídlom Jarabinková 17563/2C, Bratislava, IČO: 47 244 259, o nariadenie výkonu rozhodnutia vo veci maloletého G. G., bývajúceho u matky, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica, pod sp. zn. 37Em/9/2020, o dovolaní povinnej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. februára 2022 sp. zn. 16CoE/13/2021, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením z 23. augusta 2021 č. k. 37Em/9/2020-251 nariadil výkon rozhodnutia - uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia Okresného súdu Banská Bystrica z 1. júla 2021 č. k. 32P/168/2020-408.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie povinnej uznesením z 23. februára 2022 sp. zn. 16CoE/13/2021-314 návrh povinnej na odklad výkonu rozhodnutia zamietol a uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie povinná (ďalej aj „dovolateľka“), ktoré odôvodnila tým, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Po rekapitulácii doterajšieho priebehu konania dovolateľka uviedla, že namietané uznesenie odvolacieho súdu považuje za nezákonné a nespravodlivé najmä z dôvodu, že prvoinštančný súd

nesprávne a jednostranne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, čoho následkom boli nesprávne skutkové zistenia. Tvrdí, že matka a jej rodina nemajú záujem na tom, aby sa s maloletým stretával a negatívne vplýva aj na jej rozhodnutia. Vytýka súdu, že nemohla byť prítomná pri výsluchu maloletého a to ani jej právny zástupca a pred doručením rozhodnutia nebola oboznámená s obsahom výpovede maloletého a nemala možnosť sa k nej vyjadriť.

4. Oprávnený vo vyjadrení k dovolaniu povinnej vyzdvihol jeho neprípustnosť vzhľadom na povahu napadnutého rozhodnutia, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani sa ním konanie nekončí, navyše v dovolaní dovolateľkou tvrdený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP absentuje a dovolanie je i meritorne nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých. Konanie v tejto veci je od 1. júla 2016 upravené v Civilnom mimosporovom poriadku (ďalej len „CMP“). Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. CMP v ustanoveniach § 76 a § 77 obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovuje inak“, ak ide o prípustnosť dovolania vo veciach výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých; prípustnosť dovolania otca bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolací súd nie je súdom tretej inštancie, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 4Cdo/209/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. V prípade, že dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie

dovolateľky o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

12. Už v rozhodnutí, sp. zn. 3Cdo/236/2016 (publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) najvyšší súd uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ďalej najvyšší súd v rozhodnutí, sp. zn. 5Cdo/12/2017 vysvetlil vzájomnú súvzťažnosť týchto dvoch kategórií rozhodnutí, keď uviedol, že: „Prípustnosť dovolania v zmysle § 420 Civilného sporového poriadku dopadá na dve kategórie rozhodnutí odvolacieho súdu; prvou sú rozhodnutia odvolacieho súdu vo "veci samej" a druhou sú rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým sa "konanie končí". Slovné spojenie "konanie končí" sa interpretuje v spojení s predurčujúcou premisou platnou pre prvú kategóriou rozhodnutí "vo veci samej", čím sa vymedzuje množina rozhodnutí vydaných odvolacím súdom tam, kde sa končí konanie vo veci samej." (Zo súdnej praxe č. 52/2017). V zhode s uvedeným Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci, sp. zn. I. ÚS 275/2018 skonštatoval, že ustanovenie § 420 CSP zakotvuje prípustnosť dovolania v alternatíve buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t. j. proti rozhodnutiu majúcejmu hmotnoprávny charakter alebo proti rozhodnutiu, ktoré síce nemá charakter rozhodnutia o materii konania, t. j. nejde síce o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí inak, ako meritórnym (hmotnoprávnym) rozhodnutím vo veci samej. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí, teda možno považovať rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní inak, ako jeho vecným prejednaním (t. j. rozhodnutie o odmietnutí odvolania alebo o zastavení odvolacieho konania), rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby po rozhodnutí prvostupňového súdu a pred rozhodnutím odvolacieho súdu (§ 370 CSP) a uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil prvoinštančné uznesenie o otázke, ktorej vyriešenie sa týmto uznesením končí, pričom spravidla pôjde o uznesenie odvolacieho súdu, ktorými rozhodol o odvolaní proti uzneseniam podľa § 357 CSP, ktoré síce možno v dovolacom konaní preskúmať z dôvodov zmatečnosti uvedených v § 420 CSP, avšak z dôvodov zásadnej právnej významnosti sú v zmysle § 421 ods. 2 CSP z prieskumu dovolacím súdom vylúčené.

13. Rozhodnutím vo veci samej je meritórne rozhodnutie. Pojem „vec sama" znamená predmet konania tak, ako bol vymedzený v žalobe (návrhu). Rozhodnutie vo veci samej je také rozhodnutie, v ktorom sa súd zaoberá nárokom, ktorý strany (resp. účastníci konania) uplatnili. Ide o nachádzanie hmotného práva. Súdna prax sa ustálila v názore, že: „Vec sama je predmet, pre ktorý sa konanie vedie, v sporovom konaní je to nárok, o ktorom má byť v konaní vecne rozhodnuté. Rozhodovaním o veci samej nie je také rozhodnutie, ktoré zakladá stranám len procesné práva (napr. rozhodnutie o odpustení zmeškania lehoty na podanie odvolania), aj keby bolo rozhodnutie vydané v konaní začatom na návrh." (viď napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/14/2017). Ďalší charakteristický znak pre „rozhodnutie vo veci samej" je ten, že sa ním zakladá prekážka veci rozhodnutej (§ 230 CSP), na rozdiel od rozhodnutia nemeritórneho, ktoré takéto účinky nemá. Rozdiel možno nájsť aj, pokiaľ ide o formu prijatého rozhodnutia, vo veci samej v sporovom konaní sa bezvýnimočne rozhoduje rozsudkom, výnimkou sú len niektoré mimosporové konania, kedy sa podľa CMP rozhoduje vo veci samej uznesením (porovnaj § 212 ods. 1 CSP a § 39 ods. 2 CMP). Naopak, ak súd v sporovom konaní nerozhoduje vo veci samej, rozhoduje uznesením (§ 234 ods. 1 CSP).

14. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštalácie buď potvrdzuje, alebo mení. Pokiaľ odvolací súd nemôže vo veci rozhodnúť meritórne, pretože sú tu také prekážky, pre ktoré nemohol žalobu prejednať, konanie končí procesným rozhodnutím bez toho, aby sa vec prejedнала (viď Najvyšší súd Slovenskej republiky, sp. zn. 8Cdo/125/2017, sp. zn. 5Cdo/207/2018).

15. O konečné rozhodnutie súdu v zmysle ustanovenia § 420 CSP ide v situácii, keď odvolací súd nemôže vo veci rozhodnúť meritórne, pretože sú tu také prekážky, pre ktoré nemohol žalobu prerokovať, konanie končí procesným rozhodnutím bez toho, aby sa vec sama vecne prerokovala (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 8Cdo/45/2017). Podmienka „konanie končí“ má svoju nadväznosť na prvú spomínanú podmienku „vo veci samej“. Z uvedeného plynie, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 CSP nemožno vzťahovať na rozhodnutia, ktoré by boli vydané v exekučnom, či vykonávacom konaní; zmyslom týchto osobitných konaní už nie je právo nachádzať, ani ho konštituovať, ako je to v základnom konaní, ktorého výsledkom je rozsudok vo veci samej, ale ide o nadväzujúce konania, ktorých konečným cieľom je zabezpečiť vykonanie súdneho rozhodnutia.

16. Rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo v danom prípade potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie o nariadení výkonu súdneho rozhodnutia, svojou povahou nenapĺňa znaky rozhodnutia vo veci samej. Ide totiž o rozhodnutie vydané vo vykonávacom konaní (§ 370 a násl. CMP), ktorému už predchádzalo rozhodnutie vo veci samej, ktoré je exekučným titulom (uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia Okresného súdu Banská Bystrica z 1. júla 2021 č. k. 32P/168/2020-408). Nejedná sa ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, v dôsledku čoho proti takému rozhodnutiu nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné (pozri aj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 9Cdo/13/2020, 8Cdo/125/2020, 5Cdo/12/2017).

17. Najvyšší súd z uvedeného dôvodu procesne neprípustné dovolanie povinnej matky podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP odmietol. Odmietnutím dovolania povinnej pre neprípustnosť, stratilo opodstatnenie i rozhodovanie odvolacieho súdu o návrhu dovolateľky na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu do právoplatného rozhodnutia o dovolaní.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.